

Alternatieve locaties voor de berging van Rotterdams havenslib

Dat het verontreinigd havenslib afkomstig uit de waterwegen en havens van het Rijnmondgebied een probleem vormt, zal geen nieuws zijn. In een vorig nummer (DUIN 83-1) is uitgebreid aandacht besteed aan deze problematiek in relatie tot de aantasting van Voorne's duingebied. In het kader van het door de Minister van Verkeer en Waterstaat gevoerde "interim-beleid milieu-effect-rapportage" is onlangs een MER opgesteld, waarin een viertal locaties voor de berging van havenslib op hun gevolgen voor het milieu worden onderzocht.

Het vervelende is, dat deze locaties alle sterk bedreigend zijn voor het duingebied van Voorne. In opdracht van de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland en de Stichting Natuur en Milieu is daarom een studie uitgevoerd naar de mogelijkheden van meer milieuvriendelijke locaties.

door HENK VAN LATESTEIJN

Een Milieu Effect Rapport is bedoeld om de gevolgen van een voorgenomen besluit voor het milieu duidelijk te maken. Daarnaast moet een MER een beschrijving geven van alle "redelijkerwijs" in beschouwing te nemen alternatieven en moet in elk geval één van de te beschouwen alternatieven opgesteld worden met de best beschikbare technieken of middelen ter bescherming van het milieu (het zgn. "milieu-alternatief"). Als nu voor een besluit met verstrekende gevolgen, wat de aanwijzing van een locatie voor de berging van 150 miljoen kubieke meter verontreinigd havenslib ongetwijfeld is, een MER wordt opgesteld, dan zou je denken dat de natuurbescherming met een gerust hart kan gaan slapen.

Bij het MER-baggerspecie is echter meer aan de hand. In het vooroverleg, de fase die volgens het wetsontwerp vooraf gaat aan de eigenlijke milieueffectrapportage, moet de initiatiefnemer samen met het bevoegd gezag richtlijnen opstellen waaraan het MER moet voldoen. Eén van de zaken die hierin worden geregeld is de omschrijving van wat nu precies de "redelijkerwijs" in beschouwing te nemen alternatieven zijn. In dit geval dienen echter de initiatiefnemers (de gemeente

drs. H.C. van Latesteijn heeft deelgenomen aan het hier beschreven onderzoek bij het Centrum voor Milieukunde Leiden.

Rotterdam, het Openbaar Lichaam Rijnmond en Rijkswaterstaat) en het bevoegd gezag (de Minister van Verkeer en Waterstaat) hetzelfde belang. Dit is dan ook te zien in de keuze van de alternatieven die volgens de richtlijnen opgenomen moeten worden. In figuur 1 staan deze alternatieven weergegeven: een drietal uitbreidingen van de Maasvlakte en een eiland in de monding van het Haringvliet. Tegen de keuze van deze alternatieven is van verschillende zijden bezwaar aangetekend. Ook zijn nieuwe, mogelijk meer milieuvriendelijke alternatieven voorgesteld. Bij de uiteindelijke vaststelling van de richtlijnen heeft de Minister de bezwaren en de alternatieven zonder echte inhoudelijke argumentatie van tafel geveegd (Ministerie van Verkeer en Waterstaat, 1982).

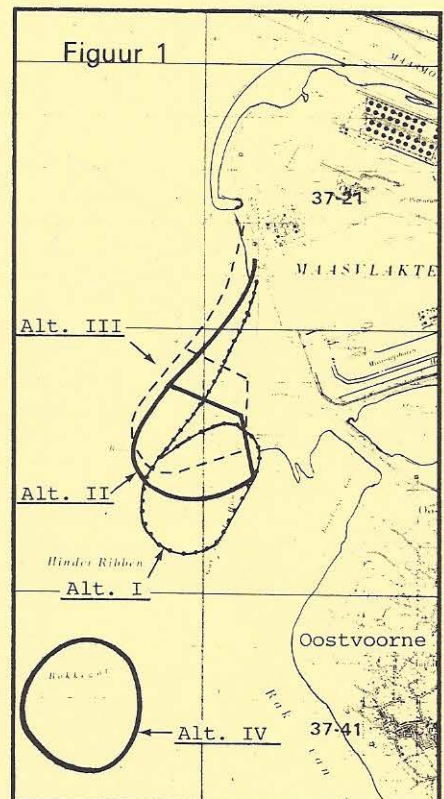
Om aan te tonen dat deze afwijzing ongegrond was, hebben Natuurmonumenten en Natuur & Milieu een onderzoek laten uitvoeren naar de merites van een aantal alternatieven waarvan de effecten op het duingebied van Voorne geringer leken. Het technische gedeelte van de studie is uitgevoerd door Hydronic B.V., een ingenieurbureau gespecialiseerd in baggerwerkzaamheden (Hydronic, 1984). Het Centrum voor Milieukunde Leiden heeft de milieugevolgen van dezelfde locaties onderzocht (van Latesteijn & de Groot, 1984).

DE ONDERZOCHE LOCATIES

In figuur 2 staan de locaties

afgebeeld die onderwerp van studie zijn geweest. Twee locaties op de Maasvlakte (Europaweg en Maasvlakte-NW) en een locatie voor de kust van Hoek van Holland. Een globale vergelijking met de officiële MER-alternatieven (figuur 1) laat twee belangrijke verschillen zien. Te weten, het minder insluiten van het duingebied van Voorne en het ontbreken van een uitbreiding van het industriegebied Maasvlakte. Ten aanzien van het MER-alternatief IV, waarvoor deze verschillen minder gelden, moet opgemerkt worden dat dit alternatief niet al te serieus kan worden genomen gezien de ongunstige ligging en de daarmee verbonden hoge aanleg- en exploitatiekosten.

Voor de andere drie MER-alternatieven is de ligging ten opzichte van het duingebied van Voorne uitermate belangrijk. Alle drie hebben een afschermende werking op het meest waardevolle duingebied van Europa. Niet al-

Figuur 1. De locaties die in het MER zijn onderzocht

